

2011-06-01

Dnr 43-2011:616

Beslut

efter tillsyn av grundskolan Sättra skola
i Rättviks kommun

2011-06-01

Dnr 43-2011:616

Rättviks kommun
79580 Rättvik
barn.ungdom@rattvik.se

Rektor Karin Qvicker
Nyhedsskolan
Rättviks kommun
79580 Rättvik
karin.qvicker@rattvik.se

Tillsyn i Sättra skola

Förskoleklass
Grundskola årskurs 1-5

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Sättra skola har granskats med en begränsad tillsynsmodell. Det innebär att granskningsfokus i huvudsak riktats mot skolans ledningsfunktion och de rutiner skolan har för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen ger inte en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

2011-06-01

2 (4)

Dnr 43-2011:616

Kunskapsresultaten vid Sätra skola är goda. Av skolans sammanställningar av de samlade kunskapsresultaten framgår att eleverna endast undantagsvis inte når målen för utbildningen. Sammantaget indikerar dock resultaten på det nationella provet i årskurs 3 och årskurs 5 att det finns enstaka elever som riskerar att inte nå målen i alla ämnen i framförallt matematik. Då skolan har mycket små elevgrupper, måste dock alla resultat tolkas med försiktighet.

Enligt rektorn använder sig skolan av olika tester för att identifiera elever i behov av särskilt. Sådant stöd ges främst i matematik och svenska, i övriga ämnen erbjuds inte särskilt stöd i samma omfattning. Det särskilda stödet ges i stor utsträckning utan för klassens ram och mer sällan inom den klass eleven tillhör.

Skolans rektor bedöms vara förtrogen med skolans dagliga arbete men behöver förstärka det pedagogiska ledarskapet genom att ta ett tydligt ansvar för utvecklingen av den pedagogiska verksamheten. Rektorn behöver ta ett större ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning. Enligt rektorn skiljer det sig åt mellan lärarna hur pass väl undervisningen genomsyras av läroplanens mål att sträva mot. Det finns lärare som i sin undervisning medvetet arbetar med att ge eleverna möjlighet att formulera och pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska påståenden men det finns också exempel på lektioner där läroboken är styrande för arbetet och arbetet blir enahanda. Utifrån informella samtal med eleverna så bekräftas rektorns uppfattning att det finns brister när det gäller att ska erbjuda eleverna en stimulerande undervisning som är anpassad till den enskilde elevens intressen och behov. Utöver detta finns ytterligare områden där skolans arbete brister och där arbetet behöver förbättras. Ett sådant område är arbetet med åtgärdsprogram. Även elevernas individuella utvecklingsplaner med omdömen i alla ämnen behöver utvecklas för att planerna ska motsvara de krav som ställs i skolförfattningarna.

2011-06-01

3 (4)

Dnr 43-2011:616

Rektorn uppger att eleverna uppfattar skolan som trygg. Det låga elevantalet innebär att alla känner alla och eleverna kan på ett aktningsvärt sätt redogöra för skolans olika lokaler och verksamheter. Rektors uppfattning av skolan är trygg bekräftas av den trivselenkät som Skolinspektionen tagit del av liksom de informella samtal som fördes med eleverna under Skolinspektionens rundvandring på skolan. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller dock inte kraven på en sådan plan.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Sätra skola identifierat följande brister.

- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn säkerställer inte att lärarnas bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utgår från de nationella målen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte i tillräckligt hög grad ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn och lärarna arbetar i tillräcklig grad aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven i skollagen (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen).

2011-06-01

4 (4)

Dnr 43-2011:616

Kommunen och rektorn har ansvar för att ovanstående brist/brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Rättviks kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Rättviks kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Sjöberg
Beslutsfattare

Sigbritt Gålnander
Undervisningsråd

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Rättviks kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Sätra skola 4 maj 2011. Ansvariga för tillsynen har undervisningsrådet Sigbritt Gålnander och utredaren Ulrika Sutorius varit.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Sätra skola, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Sätra skola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av Sättra skola

Tabell 1: Antal elever på (skolans namn)

Sättra skola	Antal elever
Förskoleklass	8
Grundskola	43

Källa: Skolans egna uppgifter april 2011

Sättra skola utgörs av ett arbetslag (kallat lärlag) omfattande tre åldersintegrerade klasser, förskoleklass-årskurs 1, årskurs 2-3 och årskurs 4-5. Skolan leds av rektor som till sitt stöd har en lärlagsledare.

Sättras skolas lärlagsledare ingår i rektors ledningsgrupp som är gemensam för Sättra skola och Nyhedsskolan. I rektors ansvarsområde ingår även ansvaret för skolans fritidshem liksom Nyhedsskolan med tre fritidshemsavdelningar. Kommunens ansvarstagande för fritidshem beskrivs dock i separat rapport.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av individuella utvecklingsplaner (IUP). De skriftliga omdömena som finns i elevernas IUP ger inte alltid information om vilka mål eleven nått. Omdömena beskriver i flera ämnen snarare vilka områden eleven arbetat med än hur den enskilde elevens kunskaper och färdigheter utvecklats i relation till de angivna målen. Exempelvis kan det som omdöme i engelska stå *"liksom tidigare läser vi texter och övar glosor varje vecka och jobbar i workbook"* eller i So *"arbetar med kartans grund, väderstreck och geografiska begrepp"*. Det finns vidare inte skriftliga omdömen i alla ämnen. I de senare skolåren ges exempelvis inte ämnesspecifika omdömen i de naturorienterande ämnena eller de samhällsorienterande ämnen utan endast omdömen för hela ämnesblocket.

De individuella utvecklingsplanerna ska i den framåtsyftande delen sammanfatta vad skolan anser att eleven behöver utveckla för att nå målen och utvecklas så långt som möjligt. Dessa utvecklingsområden är huvudsakligen kopplade till ämnena svenska och matematik. Prioriterade mål för något av de övriga ämnen återfinns sällan. Vidare måste skolans insatser för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt tydligare beskrivas. Elevens ansvar beskrivs i högre grad än skolans ansvar. Även här beskrivs den framtida utvecklingen snarare i form av arbetsområden eller arbetsuppgifter än konkreta kunskapsmål, exempelvis *"vi ska arbeta med landskapen i Götaland"* eller *"fortsätt att utvecklas på samma positiva sätt"*.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att lärarnas bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utgår från de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av en sammanställning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs och årskurs 5 för år 2009 och 2010. I denna sammanställning framgår att det finns elever som inte når målen i svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen bedöms samtliga elever nå målen för utbildningen.

Med hjälp av olika diagnoser och nationella prov genomför skolan en uppföljning av elevernas kunskapsnivå i svenska, engelska och matematik. I samtal med skolledningen framkommer att skolan sannolikt inte har samma gedigna uppföljning av måluppfyllelsen i övriga ämnen. En ytterligare indikation på detta är, enligt Skolinspektionen, det faktum att samtliga elever bedöms nå målen i dessa ämnen medan måluppfyllelsen varierar mer i svenska, engelska och matematik. Också bristerna i målformuleringen i de individuella utvecklingsplanerna pekar mot att skolan behöver se över såväl målformulering som bedömning i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräcklig hög grad ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag
Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn beskriver att även om hon är förtrogen med verksamheten så följer hon inte specifikt upp likvärdighet, undervisningens kvalitet eller hur läroplanen och kursplanernas mål verkligen genomsyrar verksamheten. Informella samtal med några av skolans elever indikerar också att undervisningen inte i tillräcklig grad är utformad så att den hos eleverna skapar engagemang och lust att lära. Läroboken styr arbetet i flera ämnen och arbetet blir alltför enahanda. Elever som behöver få utmaningar får extrauppgifter som inte känns sporrande utan uppgifterna är *"mer av samma sak"*. Rektor bekräftar också elevernas beskrivning men menar, liksom eleverna, att det varierar mellan olika lärare och olika ämnen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn och lärarna arbetar i tillräcklig grad aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

I de informella samtalen med elever på Sättra skola framkommer att de anser sig ha begränsat inflytande över planeringen av undervisningen och sitt eget lärande. Eleverna anger också att möjligheten till inflytande varierar mellan lärarna. I samtalet med rektorn bekräftas att elevinflytandet varierar och att det är ett utvecklingsområde. Rektorn uppger att skolans personal behöver arbeta vidare med pedagogiska planeringar och därigenom tydliggöra målen för olika arbetsområden för eleverna. Tydliga mål för arbetet är en förutsättning för elevernas inflytande över sitt eget lärande.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven i skollagen.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolinspektionens har tagit del av skolans likabehandlingsplan vilken även fungerar som en plan mot kränkande behandling. Planen beskrivs som en temporär plan. De åtgärder som nämns i planen är generella och utgår inte tydligt från de behov och förutsättningar som råder på skolan. Vidare saknas i planen en redogörelse för uppföljning och utvärdering av föregående års åtgärder.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår inte tydligt kopplingen mellan beskrivna mål och delmål för arbetet och insatt åtgärd. Beslutade åtgärder formuleras i generella termer som exempelvis *"fortsatt lästräning"*, *"hjälp med matten på varje mattelektion"*. Vidare saknas beskrivning av hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.